

MENSENRECHTENMENS(EN)

In gesprek met Anton van Kalmthout en Chila van der Bas

Pauline Jacobs & Martine van der Staak

Samenvatting | In deze rubriek besteden we, aan de hand van korte interviews, aandacht aan mensen die een belangrijk deel van hun tijd besteden aan de rechten van de mens. We zullen academici en mensen 'uit de praktijk' tegenkomen, rechters en advocaten, ambtenaren en activisten. Wat houdt hen zoal bezig, en wat drijft hen? Deze keer een dubbelinterview: we spreken met Anton van Kalmthout (tot 19 december 2017 lid van het CPT) en Chila van der Bas (sinds 20 december 2017 lid van het CPT) over hun werkzaamheden voor het CPT (Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment van de Raad van Europa).

Navigator van Wolters Kluwer | NTM-NJCM Bull. 2018/40

Anton, hoe kijk je terug op de afgelopen twaalf jaar als lid van het CPT?

Aan het begin van die twaalf jaar was het voor mij een hele eer om lid te mogen worden van het CPT en ik ben me alleen maar steeds meer vereerd gaan voelen. Ik ben een enorme geluksvogel dat ik dit heb mogen doen. Het heeft me persoonlijk veel gebracht, je verandert er een beetje door vind ik. Je krijgt gevoel voor ellende en voor droefheid. Ik heb me ook verbaasd over hoe mensen met elkaar kunnen omgaan. Je kunt daarover lezen, maar als je het ziet gebeuren, dan voel je het echt. Natuurlijk hebben de mensen die je spreekt (gedetineerden, PJ/MS) het ook deels aan zichzelf te danken, maar er zit altijd een andere kant aan het verhaal die je zelden of nooit hoort. Dat ik daar begrip en gevoel voor heb kunnen ontwikkelen, doet mij persoonlijk heel goed. Ik heb dat nodig, ik moet ergens boos en emotioneel over kunnen worden om me ergens met hart en ziel voor in te kunnen zetten. Voor mijn wetenschappelijk werk heeft het me natuurlijk geweldige stof gegeven, want het is één bron van inspiratie en onderzoek. Daarnaast vond ik het ook geweldig deel uit te maken van zo'n internationale gemeenschap, met zo veel culturen. Je krijgt er niet alleen collega's, je maakt er ook vrienden.

Wat is jouw achtergrond Chila?

Ik ben ooit als docent arbeidsrecht bij de universiteit begonnen. Dat was voordat ik raio werd, rechterlijke ambtenaar in opleiding. In het kader van de buitenstage ben ik drie jaar advocaat

- Mr. dr. P. Jacobs is als universitair docent straf- en strafprocesrecht verbonden aan het Willem Pompe Instituut voor Strafrechtswetenschappen van de Universiteit Utrecht. Zij is tevens verbonden aan het Montaigne Centrum voor Rechtsstaat en Rechtspleging van diezelfde universiteit. Mr. M.G.J.M. van der Staak is als universitair docent straf- en strafprocesrecht verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Daarnaast is zij verbonden aan het Onderzoekscentrum voor Staat & Recht (SteR) van diezelfde universiteit. Beide auteurs zijn bovendien lid van de redactie van dit tijdschrift.

op Curaçao geweest. Een enorm leerzame tijd. Dat internationale heeft me daarna eigenlijk nooit meer losgelaten. Nadat ik vijf jaar officier ben geweest in Utrecht en advocaat-generaal in Arnhem, ben ik bij de Commissie gelijke behandeling gaan werken. In die tijd was ik ook voorzitter van Equinet, het Europese netwerk van gelijke behandelingsinstellingen. De Commissie gelijke behandeling is in 2012 overgegaan in het College voor de rechten van de mens. Daar was ik tot 2014 vicevoorzitter. Sindsdien doe ik verschillende dingen op het gebied van mensenrechten en toezicht. Zo werk ik als rechter in het penitentiaire recht bij de Raad voor Strafrechts-toepassing en Jeugdbescherming (RSJ). Ik ben daar onder meer voorzitter van de verlofcommissie. Daarnaast ben ik toezichthouder in de zorg, bij een instelling die mensen met een psychiatrische beperking begeleidt en opvangt en bij een instelling voor slachtoffers van huiselijk geweld. Nu is het CPT erbij gekomen. In dat werk komt bijna alles samen wat ik in mijn loopbaan heb gedaan.

Het CPT houdt zich – kort gezegd – bezig met de situatie van mensen die onvrijwillig van hun vrijheid zijn beroofd. Mijn uitgangspunt is dat de kwaliteit van een overheid zich onder meer laat aflezen aan hoe ze omgaat met mensen die aan haar zorg zijn toevertrouwd. Je ziet dat staten liever geen kritisch rapport krijgen van het CPT. Het CPT werkt op basis van gezag. Het enige echte machtsmiddel is (dreigen met) een public statement. En dat werkt in de praktijk. Ik ben altijd onder de indruk geweest van de rapporten van het CPT. De uitgangspunten van vertrouwelijkheid, samenwerking, objectiviteit en onafhankelijkheid vind ik belangrijke principes. Ik vind het kortom een eer om voor het CPT te mogen werken.

Wat zijn je eerste ervaringen?

Mijn eerste ervaring is met name gebaseerd op die ene vergadering die ik heb meegemaakt. Een vergadering, moet je je voorstellen, is een vergadering van een week in Straatsburg. Het gaat de hele dag door, slechts onderbroken door een lunchpauze. In die week worden onder meer de concept-rapporten besproken van de missies die in de periode daarvoor zijn afgelegd. Tijdens die eerste vergadering kwamen er veel mensen op me af om te vertellen dat Anton zo'n fantastische collega was. Niet alleen qua kennis, maar dat hij ook een heel prettige persoon was om mee samen te werken. Kortom, ik heb *big shoes to fill*.

Waar ik van onder de indruk ben, is de kwaliteit van de mensen en de kwaliteit van de discussie. De discussie verliep heel gedisciplineerd, terwijl je met 45 mensen vergadert (er zijn twee posten op dit moment niet bezet). Daar was ik zwaar van onder de indruk. En dat mensen zo toegewijd zijn: niet dat de een na de ander om vier uur 's middags weggaat; nee, men blijft zitten tot zes uur, tot de vergadering echt is afgelopen. De inbreng van eenieder is van hoog niveau. Men weet bovendien wanneer te spreken en wanneer te zwijgen, dat vind ik grote kwaliteiten. Ook viel mij op dat er een verschil is tussen de penitentiair deskundigen en de psychiaters. Als er een medisch onderwerp is, dan willen veel psychiaters aan het woord komen en verloopt de discussie ietsje steviger. Is dat ook jouw ervaring Anton?

Anton: Ja, in de medische groep merk je dat opvattingen meer verschillen dan in de mensenrechten en penitentiaire groep. Daar spelen denk ik toch veel meer de verschillende medische scholen een rol, verschillende medische tradities in de verschillende landen. Ook toen ik in het bureau zat als vicevoorzitter, het presidium, waren met name de discussies binnen de medische groep soms wel een punt van zorg. Je wilt immers niet dat die discussies weer uitgesponnen worden tijdens de grote vergadering. Vandaar dat de commissies, zoals de medische groep,

een belangrijke rol spelen wanneer het gaat om principiële zaken, een soort voordiscussie te organiseren. Je kunt je voorstellen dat bij thema's als medische interventies, gedwongen medische behandeling en de toepassing van dwangmiddelen in een medisch kader het van belang is de discussie te voeren over wanneer dat wel mag en wanneer niet. Dat is dan ook een bron van opiniegeschil.

Is de multidisciplinaire samenstelling de meerwaarde van het CPT?

Anton: Het is wel iets waar ik zelf altijd voor pleit. En één van de redenen dat het NPM, het nationaal preventie mechanisme, in Nederland niet van de grond komt, is dat het niet kan voldoen aan de multidisciplinariteit die het CPT wel heeft. Die multidisciplinariteit is ontzettend belangrijk. Als je naar een gevangenis of huis van bewaring gaat, dan is het van belang dat je in je beoordeling de medische dossiers, de isolatieplaatsingen en de dossiers die daarover beschikbaar zijn, met elkaar vergelijkt. Want heel vaak zijn degenen die in de strafcel worden geplaatst ook degenen die blijkens de medische dossiers problematisch zijn. Je kunt ook uit de medische dossiers afleiden of iemand gefolterd is of op een andere manier onmenselijk is behandeld, en of dat, bijvoorbeeld als iemand de inrichting met verwondingen binnenkomt, door de medische dienst serieus is genomen. We noemen dat *cross-checking*. Die multidisciplinariteit ontbreekt in Nederland: als er iets speelt in het penitentiair ziekenhuis (het huidige Justitieel Centrum voor Somatische zorg, PJ/MS), dan gaat de Inspectie Veiligheid en Justitie daar naartoe en die beoordeelt de penitentiaire aspecten. Die kijkt niet naar de medische kant. Misschien stellen ze hooguit aan medische gedetineerden de vraag: 'hoe is het met de medische zorg? Goed? Ja, oké, geen klachten van ontvangen'. Als vervolgens de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd langs komt, dan kijkt die alleen naar of de medische zorg wordt verleend, terwijl er jarenlang gigantische problemen zijn geweest, met name ook met hongerstakingen. Zo kreeg ik na de uitzending van Argos die daarover ging tientallen telefoontjes van gedetineerden uit Scheveningen die juist dat punt aan de orde stelden. Dat als de inspectie kwam, die zich niet interesseerde voor het feit dat ze 23 uur per dag achter slot en grendel zaten, terwijl dat natuurlijk ook een medische zaak is. Die kruisbestuiving die wij dus voortdurend hebben doordat je met elkaar informatie uitwisselt, bestaat hier ten lande niet. En dat is een groot gemis.

Chila: Bij de RSJ hebben we dat overigens wel. We zitten daar met juristen, psychiaters en andere deskundigen zoals oud-gevangenisdirecteuren. Als er dwangmedicatie-zaken op een zitting staan, is het uitgangspunt dat er ook een psychiater in de raadkamer zit en dat is altijd heel verhelderend. Ook daar ervaar ik inderdaad de kracht van wat jij *cross-checking* noemt. Een multidisciplinaire samenstelling is ook van belang voor het NPM. Het NPM bestaat in Nederland alleen uit drie inspecties. Inspecties vallen natuurlijk per definitie onder hun ministerie. In ieder geval moet het NPM breder worden samengesteld: niet alleen maar die drie inspecties, maar er moeten ook personen vanuit onafhankelijke instituten bij. Het uitgangspunt moet zijn dat het NPM onafhankelijk kan functioneren.

Anton: Voor mij is de meest voor de hand liggende oplossing dat je het NPM niet beschouwt als een vervanging van het bestaande inspectiewerk, maar als een aanvulling daarop. De aanvulling zou moeten komen van een bundeling van organisaties die niet bij de inspecties horen, zoals de ombudsman, de RSJ en het College voor de rechten van de mens. Als je die drie organisaties het NPM zou maken, zou je in overleg met de inspecties de thema's kunnen bepalen. Je moet ook niet de inspecties voor de voeten lopen. Maar er zijn bepaalde thematische vraagstuk-

ken waarbij niet zo makkelijk aan de inspectie gevraagd zal worden om daarover te adviseren. De RSJ heeft die adviestaak, maar die adviestaak kan je veel beter vormgeven als je daarnaast ook de toegang en de ruimte hebt om als NPM te opereren. De thema's in Nederland liggen voor de hand. Het eerste thema dat ik namens de RSJ in het NPM had voorgesteld betrof de levenslange gevangenisstraf. Levenslang heeft een penitentiaire component, want je moet kijken naar de dagprogramma's en de op terugkeer gerichte activiteiten. Maar het heeft ook zeker, met name als iemand al lang vastzit, een groot medisch aspect. Dat moet je niet van elkaar scheiden, het ene heeft namelijk effect op het ander. Die moet je dan ook gezamenlijk bespreken en in een advies moet je dat ook gezamenlijk aan de orde stellen. Dat was destijds absoluut onbespreekbaar.

Laten we het hebben over een aantal thema's die in Nederland spelen. Op welk gebied schiet Nederland tekort als je kijkt naar de door Straatsburg geformuleerde standaarden?

Chila: De tenuitvoerlegging van de levenslange gevangenisstraf in Nederland blijft een zorgkind. We hebben nu wel het Adviescollege levenslanggestraften sinds juni 2017. Dat Adviescollege heeft net het eerste advies uitgebracht over de vraag of een gedetineerde aan het resocialisatieproces mag gaan deelnemen. Het Adviescollege, de naam zegt het al, adviseert. Bij een positief advies mag de minister ervan afwijken. De minister mag niet afwijken van een negatief advies. Dat betekent dat het toch een politieke beslissing blijft. De praktijk moet uitwijzen hoe dat verloopt. De Hoge Raad heeft in december 2017 geoordeeld dat deze structuur nu op zich voldoet aan de Europese regels, maar we moeten afwachten of er wat gaat veranderen, nu de minister al sinds 1986 geen gratie meer heeft verleend, behoudens aan één terminaal zieke levenslanggestrafte. Daarnaast is het systeem nu zo opgetuigd dat pas na 25 jaar wordt bekeken of er resocialisatieactiviteiten mogen worden ondernomen. Een gedetineerde wordt daarmee de eerste 25 jaar feitelijk op stil gezet. Dat is natuurlijk fnuikend. Ik sprak onlangs met enkele collega's van de RSJ met Minister Dekker, de Minister voor Rechtsbescherming, over de levenslange gevangenisstraf. Hij vertelde, en ik mag aannemen dat dat geen geheim is als hij dat aan de RSJ vertelt, dat voor hem levenslang ook gewoon levenslang moet zijn. Dat standpunt staat overigens ook op de VVD-website. Hij zei verder dat als het Adviescollege nu alleen maar positief adviseert ze hun werk niet goed doen. Kortom, de praktijk zal moeten uitwijzen of deze in overeenstemming gebracht zal worden met de door Straatsburg gestelde eisen.

Anton: Ik vind dat we dit soort discussies zouden moeten vermijden en de levenslange gevangenisstraf gewoon zouden moeten afschaffen. Tien landen in Europa hebben dat reeds gedaan, landen waarin de criminaliteit niet anders is dan die in Nederland, waar de criminaliteit soms nog zwaardere vormen heeft, en waar dit nooit tot problemen heeft geleid. Al die mensen die levenslang hadden en gegratieerd zijn na 15 of 20 jaar, daar zijn geen recidivegevallen van bekend. Ook met de terroristenafdeling valt er nog heel wat te verbeteren, bijvoorbeeld waar het gaat om het regime en de automatische plaatsing zonder tussentijdse toetsing. Dat alles staat op gespannen voet met artikel 3 EVRM.

Er zijn tegenwoordig ook andere vormen van tenuitvoerlegging van sancties mogelijk, bijvoorbeeld middels elektronisch toezicht. Zijn dat zaken waar het CPT zich op zou moeten richten, of zou het echt beperkt moeten zijn tot de klassieke vormen van vrijheidsbeneming zoals die nu bestudeerd worden?

Anton: Ook over deze nieuwe vormen wordt nagedacht. Het gaat eigenlijk om de vraag wat we nu eigenlijk verstaan onder vrijheidsbeneming. Die discussie speelt ook in verzorgings- en verpleegtehuizen. We zijn bij sommige centra geweest waar iemand alleen maar eruit kon lopen als diegene een code kon intoetsen. Als mensen niet in staat zijn om een code te onthouden en in te toetsen, en je stelt dat als voorwaarde, dan zit je al tegen die vrijheidsbeneming aan, want het is *de facto* toch niet mogelijk voor mensen om de instelling te verlaten.

Chila: Het gaat inderdaad om dat *de facto* vrij zijn een inrichting of instelling te verlaten. Belangrijk is daarbij dat het CPT binnen het mandaat blijft.

Anton: Onze vorige secretaris-generaal, Trevor Stevens, was daar enorm bang voor. Zo stelde het CPT op een gegeven moment een notitie op over het onderhouden van contacten van gedetineerden met de buitenwereld. In hoeverre valt het bekritisieren daarvan en het daar aandacht aan besteden nog onder het mandaat van artikel 3 EVRM? Dit mandaat gaat immers feitelijk niet verder dan foltering en onmenselijke en vernederende behandeling en bestraffing.

Chila: Wanneer het CPT de grenzen van het mandaat overschrijdt, geef je mensen een wapen om kritiek van het CPT terzijde te leggen. Op het moment dat zij het CPT kunnen verwijten het mandaat overschreden te hebben, dan gaat het niet meer over wat is geconstateerd, maar dan gaat het vooral daar nog over. Dus je ondergraaft je eigen gezag op het moment dat je niet zorgvuldig je mandaat eerbiedigt.

Dat raakt aan de volgende vraag: Het CPT werkt onder de vlag van artikel 3 EVRM. Hoe zit het met de relatie tussen het EHRM en het CPT?

Chila: Het CPT tracht primair preventief te werken. Het EHRM bekijkt een zaak achteraf. Je hebt een aantal gevallen, waar Anton wel bij betrokken zal zijn geweest, waar het CPT hele directe input heeft geleverd. Je ziet dat het EHRM ook vertrouwt op de input van het CPT. Van wat ik begrepen heb, volgt het EHRM nauwlettend wat er in de CPT-rapporten staat, want zij kunnen daar veel van gebruiken.

Heeft het CPT ook nog een rol bij het aanzwengelen van bepaalde kwesties, het op de agenda zetten van bepaalde kwesties bij het Europese Hof?

Anton: Er is een hele duidelijke tendens in de rechtspraak van het EHRM naar het steeds meer overnemen van de standaarden van het CPT. Het CPT werkt als *fact-finder* voor het EHRM. Daarbij komt dat we zeker twee keer per jaar opvattingen en ideeën delen met elkaar. Dan worden er zeker ook onderwerpen besproken waar we beiden iets over te zeggen hebben en ook de verschillende opvattingen worden daarbij besproken. Een taak die niet officieel van het CPT is, maar die wel steeds meer ontwikkeld is, is dat we in feite steeds meer een '*standard setting committee*' zijn geworden. In het komend jaarverslag worden standaarden geïntroduceerd voor beklag en beroep. Het interessante is dat de meeste van die standaarden die we ontwikkeld hadden voor politie en gevangeniswezen waren. Niet voor jeugdinstellingen, laat staan in de gezondheidszorg. Nu is er een poging gedaan om te kijken of die niet een gemeenschappelijke

basis zouden kunnen hebben. Waar er verschillen zijn, moeten die dan duidelijk worden gemaakt. Waarschijnlijk is 95% van de normen die gehanteerd worden voor beklag bij politie en gevangenen niet anders dan bij een gezondheidsinstelling, waar die normen nu grotendeels ontbreken.

We hadden het zojuist over het mandaat van het CPT. Waarom zijn beklag en beroepsprocedures in het licht van artikel 3 EVRM van belang?

Anton: Het EHRM zegt zelf regelmatig bij zaken over artikel 3 EVRM dat wanneer er geen nationaal mechanisme is waar je met je klacht terecht kan, dat sowieso een reden is om naar het EHRM te gaan. Het EHRM kijkt ook of er een adequaat rechtsmiddel in je eigen land beschikbaar is. Dit ontbreekt voor levenslanggestraften in veel landen, zo heb ik geconstateerd. Slechts een topje van de ijsberg komt bij het EHRM. Waarom is dat? Omdat er gewoon geen remedie voor hen open staat. Als je mensen niet de gelegenheid geeft om met een klacht naar buiten te komen, dan is dat op zichzelf al, naar mijn idee, een schending van artikel 3 EVRM. Dat betekent het voortduren van een ongewenste situatie.

De rapporten van het CPT zijn niet bindend, het betreft hier 'slechts' *soft law*. Het meest interessant vind ik daarbij dat er soms heel meesmuilend of denigrerend gedaan wordt, ook door Nederlandse rechters en door de Inspectie, van 'het is maar soft law'. Dat is mijn grootste ergernis, alsof *soft law* niet ook *law* is. Dat het niet bindend is, betekent niet dat er een hele belangrijke mate van kracht uit spreekt. Het zijn in feite de criteria aan de hand waarvan je het algemene artikel 3 EVRM moet interpreteren. Dat betekent dat het ook handvatten zijn, ook voor rechters en de Inspectie, om te beoordelen wanneer er sprake is van vernedering in de zin van artikel 3 EVRM. Mag je dan niet kijken naar allerlei standaarden die hen hulp bieden om dat te beoordelen? Naar mijn mening zou ook de beroepscommissie van de RSJ hier beter naar moeten kijken. Waarom zou je eerst naar het EHRM in Straatsburg moeten gaan om te horen of iets vernederend is? Zijn we niet in staat om zelf met die criteria ook een oordeel te vellen?

Zijn de CPT standaarden voldoende bekend in het veld denken jullie?

Anton: Het mooiste geschenk wat ik meeneem van mijn afscheid bij het CPT, afgezien van mijn ervaring etc., is dat drie jaar geleden eindelijk mijn voorstel werd aangenomen om *factsheets* te gaan uitgeven. Er zijn er nu twee uitgegeven, de eerste ging over vreemdelingen en migratie en de tweede over vrouwen in detentie. Het is ongelooflijk hoeveel die gedownload en geraadpleegd worden. Toen ik twaalf jaar geleden werd geïnterviewd door het NTM, toen nog NJCM-bulletin, heb ik gezegd dat er binnen de Raad van Europa meer aandacht zou gaan komen voor het naar buiten treden. Het is ook ontzettend belangrijk dat de wereld weet wat je aan het doen bent. Dat zal je op een andere manier moeten doen dan alleen via de landenrapporten. Die rapporten worden namelijk alleen gelezen door de landen zelf. Daarbij zijn die rapporten niet de meest toegankelijke literatuur voor degenen die er niet direct bij betrokken zijn. Wat ik verder erg positief vind in deze context is dat het sinds ongeveer een jaar mogelijk is om alle rapporten van het CPT in het zoekstelsel Hudoc op een hele simpele manier te vinden, net als de uitspraken van het EHRM.

Het beginsel van vertrouwelijkheid is een belangrijk uitgangspunt van het werk van het CPT. Dit beginsel kan echter doorbroken worden op het moment dat CPT naar buiten treedt met een public statement. Hebben jullie het idee dat het CPT voldoende tanden heeft om follow-up af te dwingen of zien jullie daar nog ruimte voor verbetering?

Chila: Je belangrijkste middel is je gezag. Ik refereer weer aan het belang van het binnen de grenzen van je mandaat blijven. Het gezag staat of valt uiteraard met de kwaliteit van je rapporten. Je ziet dat landen de dreiging van een *public statement* heel serieus nemen.

Anton: Toen ik mijn interview gaf twaalf jaar geleden, wist ik dit niet. Toen vond ik dat CPT veel meer tanden moest hebben. Wat is nou een *public statement*? Daar ben ik enorm van teruggekomen omdat ik heb gemerkt dat er veel vaker met een *public statement* wordt bedreigd en dat dat ook echt effect kan hebben. In de rapporten staat niet zelden dat een bepaalde situatie binnen twee of zes weken of binnen twee maanden moet worden opgelost. Daar zit toch een heel stevig dwingend karakter in. Als het dan niet gebeurt, komt een *public statement* in beeld. In totaal is er ik denk zo'n 40 of 50 keer bedreigd met een *public statement*, niet steeds naar hetzelfde land uiteraard. In de meeste gevallen leidde dat tot aanpassing, zodat uiteindelijk maar in minder dan 10 gevallen in de 28 jaar dat het CPT bestaat een *public statement* nodig is geweest. En wat de buitenwereld niet ziet – dat heeft met de geheimhouding te maken – als er echt hele zorgwekkende situaties zijn, dan worden er *high level talks* gehouden. Die vinden plaats op het hoogste niveau, dat kan tot en met de president zijn, en naar aanleiding daarvan wordt er dan actie ondernomen. Over het algemeen werkt deze methode, het is stille diplomatie die er bedreven wordt.

Waarom wordt er in zo'n geval niet gekozen voor een ad hoc bezoek?

Anton: Dat gebeurt ook. Maar *high level talks* kunnen op ieder moment. Die kunnen ook ingezet worden als tussenfase om een *public statement* te voorkomen. Vervolgens worden er dan vaak toezeggingen gedaan. Dus dat kan goed werken. Die *ad hoc* bezoeken, of *follow-up* bezoeken, het is maar net welke naam je eraan geeft, die kunnen ook zijn om te kijken of er iets verbeterd is. In 2016 ben ik bijvoorbeeld twee keer naar de Griekse eilanden geweest. Het eerste bezoek was net na de Turkije-Griekenland deal. De situatie die we aantroffen dat was een van de ergste situaties die ik in al mijn CPT jaren heb gezien.

Chila, als je vooruitkijkt naar de komende jaren, wat zijn dan de voornaamste punten waar jij je voor wilt gaan inzetten?

Chila: Dat is toch wel die openheid, om het werk toegankelijker te maken. Daarmee sluit ik me aan bij wat Anton net zei. Ik vind het belangrijk dat de kennis die door het CPT vergaard wordt zo goed mogelijk ontsloten wordt. Voor de rest ben ik nog in de fase van verkenning. Ik denk dat het goed is om ook een bepaalde focus te kiezen. Ik denk verder dat het CPT meer multimediaal zou moeten gaan. Ik denk dat je soms met een beeld veel meer kunt zeggen dan met woorden. Nu zie je dat rapporten alleen uit letters en niet uit beeld bestaan. Ik denk dat wanneer je beide zou gebruiken je krachtiger zou kunnen communiceren.

Anton: Ik ben blij dat je dit zegt, want dat geeft alleen maar weer aan hoe goed het is dat er regelmatig 'vers nieuw bloed' in de club komt. Het is een onderwerp dat al vele malen

besproken is en iedere keer besproken zou moeten blijven. Je ziet nu dat in de jaarverslagen al wat foto's opgenomen worden. Het probleem, en daar verschillen de meningen behoorlijk duidelijk over, is: hebben we het recht om foto's te maken in de inrichtingen? Want je zult merken, straks bij bezoeken, dat je in heel veel gevallen al je elektronische apparatuur moet inleveren, behalve iemand van het secretariaat die soms, ook niet altijd, één telefoon mee naar binnen mag nemen om contact met anderen te houden. Maar in de meeste gevallen gaat het allemaal op slot, dus dan kan je al geen foto's maken. Als het al mag, dan zit je met het probleem van de privacy van degene die je fotografeert.

Chila: Ik denk in eerste instantie aan detentieomstandigheden, gebouwelijke omstandigheden die je kan vastleggen. En de maatschappij verandert ook hè. Het is belangrijk om het werk dat verzet wordt breder voor het voetlicht te krijgen, en daar kan dit een onderdeel van zijn.

Het past in elk geval zeker bij de transparantie die door het CPT beoogd wordt. Bedankt voor jullie openheid en voor de bereidheid mee te werken aan dit interview!

